

Rondom het Kind

Over de samenwerking tussen ouders, primair onderwijs en jeugdhulp in de gemeenten Delft en Den Haag

Anne Steenbakkers

Marion van de Sande, Mirjam Heemskerk-van der Sprong,
Cora Bartelink – Koelewijn, Suzanne Rutz en Cathelijne Mieloo

Aanleiding

School is een belangrijke leer- en leefplek voor kinderen

Deel van de kinderen ervaart belemmeringen in het opgroeien

Noodzakelijke samenwerking tussen ouders, primair onderwijs en jeugdhulp komt niet vanzelf tot stand

Gemeenten Delft en Den Haag wilden dit onderzoeken

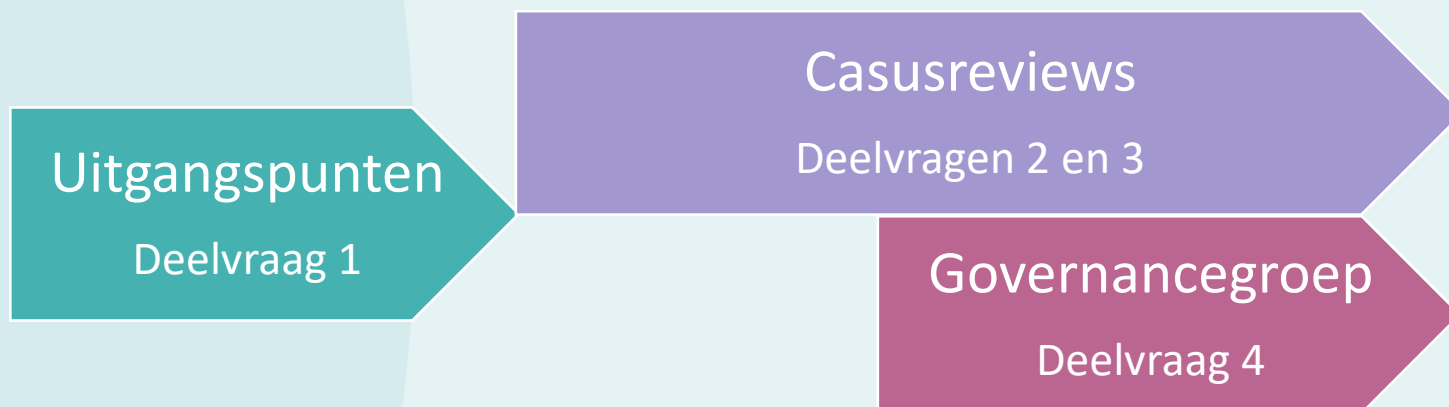
Hoofdvraag

Hoe kan de samenwerking tussen ouders, primair onderwijs en jeugdhulp verbeterd worden om passende ondersteuning te bieden aan het kind en het gezin in de gemeenten Delft en Den Haag?

Deelvragen

1. Wat zijn uitgangspunten voor samenwerking?
2. In hoeverre past de ingezette hulp bij de vragen en problemen van ouders en kinderen?
3. Welke belemmerende en bevorderende factoren in de samenwerking ervaren ouders en professionals bij het bieden van passende ondersteuning?
4. Hoe faciliteert beleid/bestuur dat professionals passende ondersteuning kunnen bieden en goed kunnen samenwerken?

Opzet van het onderzoek

Opzet van het onderzoek

Deelnemende scholen

- 6 scholen, variërend qua denominatie, leerlingaantal, schoolweging, wijkenmerken

Deelnemende gemeenten

Delft

- Team jeugd van Delft Support uitvoering jeugdhulp in de stad
- Contactpersoon Delft Support per school

Den Haag

- Centrum Jeugd en Gezin uitvoering jeugdhulp per wijk
- Contactpersoon CJG per school
- Schoolmaatschappelijk werk per school

Uitgangspunten

Methoden

- 3 online focusgroepen
- Deelnemers:
 - Uitvoering ($n = 26$)
 - Beleid/bestuur ($n = 18$)
 - Oudervertegenwoordiger ($n = 1$)

Uitgangspunten

Deelvraag 1

Samenwerking tussen ouders, onderwijs en jeugdhulp:

- 1. Noodzaak:** Altijd nodig en meer of minder intensief afhankelijk van de behoeften vanuit:
 - Het kind en/of het gezin
 - Andere betrokkenen t.b.v. de begeleiding van het kind en/of het gezin
- 2. Doel:** Het optimaliseren van de ontwikkeling, veiligheid en welzijn van het kind door het bieden van wederkerige en passende ondersteuning
- 3. Hoe:** Gezamenlijk besef van verantwoordelijkheid van betrokkenen om in alle openheid te werken aan gezamenlijk vastgestelde doelen, op basis van heldere afspraken over rollen en taken

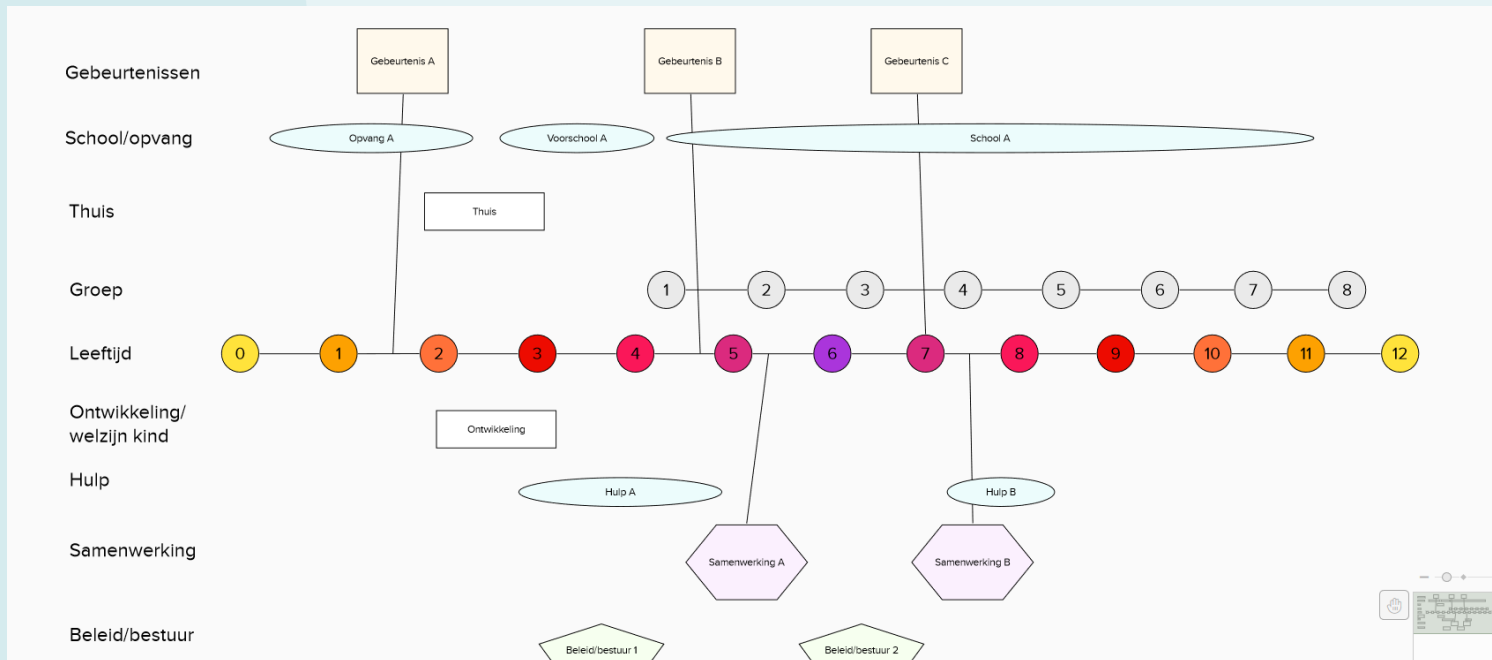
Casusreviews

Methoden

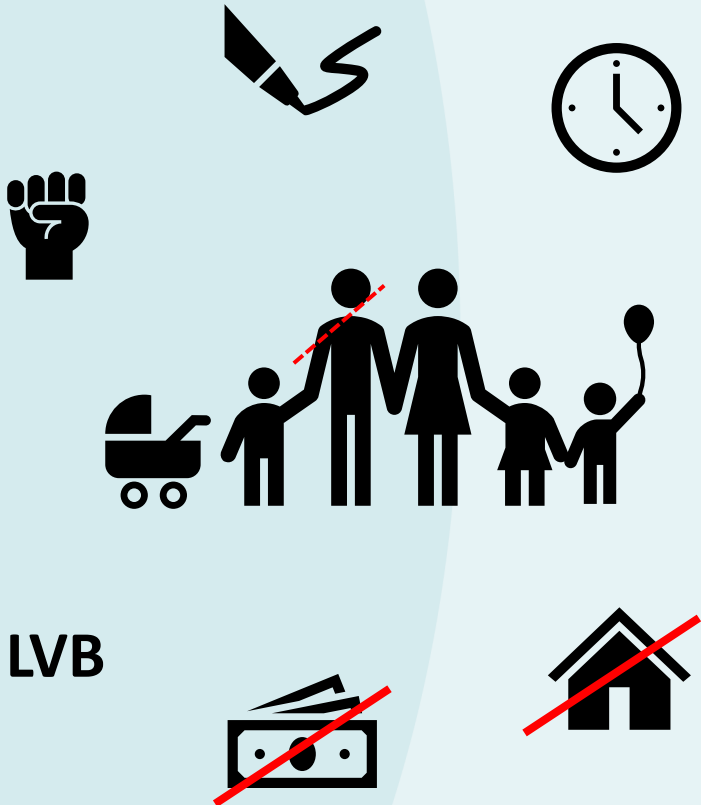
- Casus: Combinatie ondersteuning vanuit onderwijs en jeugdhulp (gewenst)
- Voorbereiding: Interviews → Tijdlijn
- Casusbespreking op school
 - Den Haag: IB, SMW, CJG en soms ouders
 - Delft: IB, ouders en betrokken hulpverlening
- Deelnemers:
 - 21 gezinnen, 12 ouders samen, 11 migratieachtergrond
 - 29 kinderen, gem. 9,2 jaar, 5 thuiszitter
- Interviews: 7 ouders en 35 professionals

Casusreviews

Werken met tijdslijnen

Casusreviews

LVB

Exemplarische casus: Gezin B.

- School te lang 'aangemodderd'
- Onvoldoende samenwerking met huisvesting/schulden en andere gemeente
- Veel betrokkenen, maar geen regie en weinig verantwoordelijkheidsgevoel ouders
- Geen hulp aan kind i.v.m. dakloosheid
- Wachtlijsten hulp en huisvesting

Casusreviews

Deelvraag 2: Passende hulp

Hulpvragen ouders

Type vraag	Aantal ouders die vraag hebben	Aantal ouders die hulp hebben ontvangen	Aantal keer dat hulp is ingezet
Opvoeden	1	12	25
Financiën, wonen, veiligheid	12	10	21

Casusreviews

Deelvraag 2: Passende hulp

Hulpvragen kinderen

Type vraag	Aantal kinderen die vraag hebben	Aantal kinderen die hulp hebben ontvangen	Aantal keer dat hulp is ingezet
Leerontwikkeling	15	17	33
Sociaal-emotionele ontwikkeling	24	17	47
Fysieke ontwikkeling	7	4	10

Casusreviews

Deelvraag 2: Passende hulp

Tevredenheid

- Helft geïnterviewden positief over de hulp
- Factoren die tevredenheid beïnvloeden:
 - Hulp is (tijdig) beschikbaar
 - Aansluiting op behoeften en problemen
 - Match met de vakbekwame professional
 - Onderlinge communicatie en samenwerking

Casusreviews

Deelvraag 3: Samenwerking

Gezamenlijk besef van verantwoordelijkheid:

- Gezamenlijk èn individueel
- Plan en einddoel in overleg bepalen
- Vertrouwen en waardering voor verschillende perspectieven
- Verschil in taal en duiding belemmering
- Procedures zijn bevorderend en belemmerend

Casusreviews

Deelvraag 3: Samenwerking

In openheid werken aan gezamenlijke doelen:

- Gezamenlijke visie op de problemen (ev. diagnostiek) en benodigde hulp
- Goede onderlinge relaties, met name met ouders
- Structurele samenwerkingsafspraken

Casusreviews

Deelvraag 3: Samenwerking

Helderheid over taken en rollen:

- Elkaars expertise en mogelijkheden kennen
- Gezamenlijk plan met afspraken
- Regie: liefst bij ouders, eventueel met ondersteuning, maar ontbrak regelmatig
- Regelgeving rondom de financiering van hulp

Governancegroep

Methoden

- Beleidsmakers en bestuurders:
 - Onderwijs ($n = 4$)
 - Jeugdhulp ($n = 5$)
 - Gemeente ($n = 3$)
- Bijeenkomst 1: Bespreken knelpunten uit casusreviews en nadenken acties
- Telefonisch contact: Stand van zaken m.b.t. acties
- Bijeenkomst 2: Bespreking en evaluatie stand van zaken

Governancegroep

Deelvraag 4: Faciliteren vanuit beleid/bestuur

Knelpunten:

1. Gebrek aan passende hulp
2. Personele wisselingen
3. 1G1P1R wordt niet gerealiseerd
4. Besliskracht in vastgelopen situaties
5. Schotten jeugdhulp en onderwijs
6. Werken over gemeentegrenzen heen

Governancegroep

Deelvraag 4: Faciliteren vanuit beleid/bestuur

Voorbeeld actiepunt passende ondersteuning

Actiepunt	Stand van zaken	
	Delft	Den Haag
Praktijkvoorbeelden projecten passend aanbod	Groiegroepen voor enkele leerlingen i.s.m. school, SMV en lokaal team	<ul style="list-style-type: none">- Verlengde schooldag en gezond voeding- Uitbreiding preventief aanbod SMW

Governancegroep

Deelvraag 4: Faciliteren vanuit beleid/bestuur

Beeld actiepunten en stand van zaken:

- Vastleggen en evalueren van procedures en afspraken
- Tijdelijke en kleinschalige projecten
- Op niet alle knelpunten is actie ondernomen en niet op alle actiepunten is ingezet

Conclusie

Samenwerking tussen ouders en professionals uit primair onderwijs en jeugdhulp verbeteren

- Investeren in onderlinge relaties
- Aansluiten op behoeften kind in diens context
- Vakbekwame professionals

Randvoorwaarden verbeteren

- Ontschotten jeugdhulp en onderwijs
- Dekkend aanbod en maatwerk mogelijkheden
- Samenwerking met hulp rond bestaanszekerheid

Vragen of opmerkingen?

Rondom het kind

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Interview met Peter de Vries en Rob Gilsing

Rondom het kind

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Kennisnetwerk
Jeugd Haaglanden

Workshops

Starttijd 16:00	Lokaal
Samenwerken: Een opgave voor bestuurders en beleidsmakers	OV 2.89
Werken met ouders in de driehoek ouders-school-jeugdhulp	OV 2.87
Samenwerkingsspel multidisciplinair overleg	OV 2.85